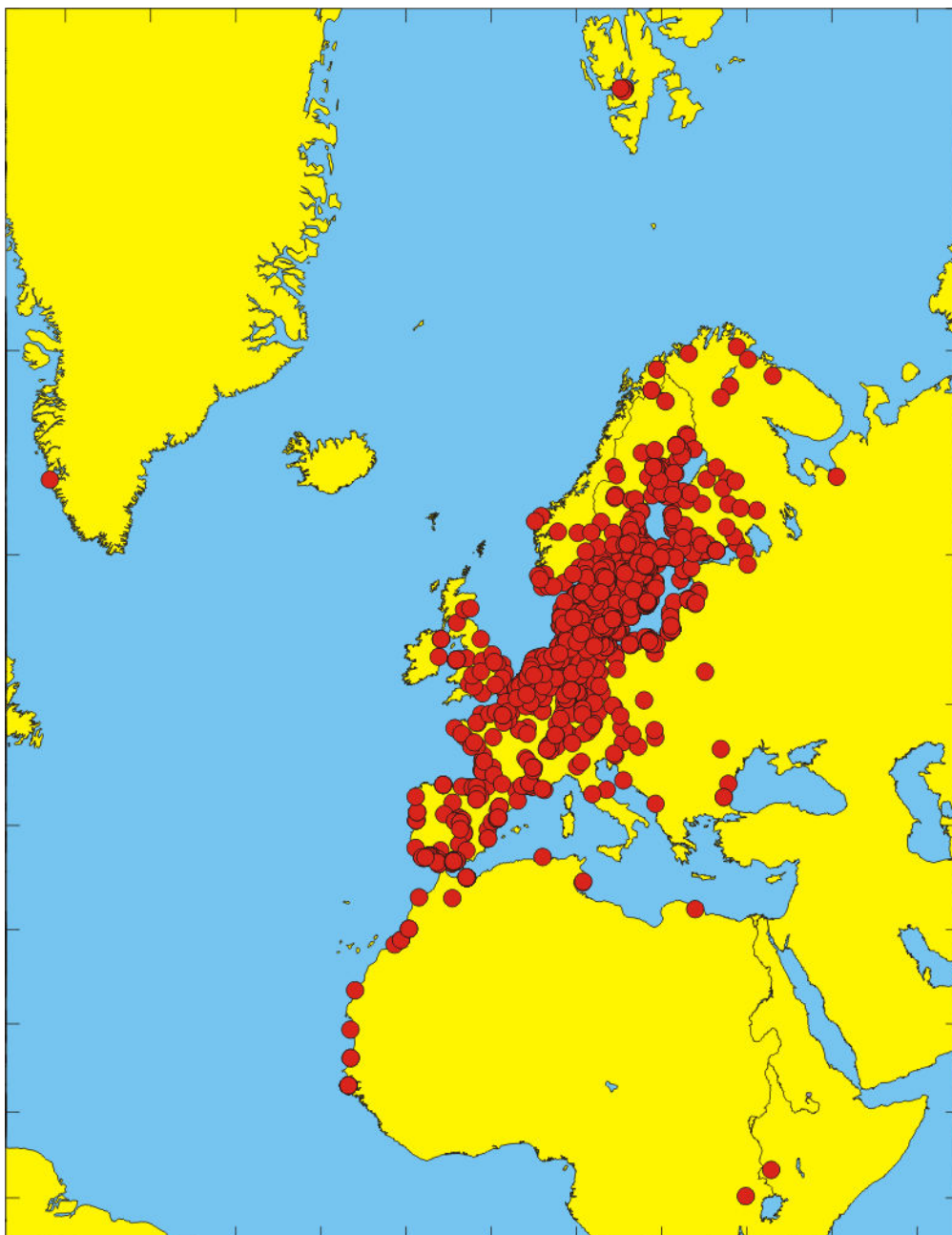

Från: Ringmärkningscentralen
Skickat: den 21 februari 2024 13:19
Till: anders-melin@telia.com
Ämne: RC Nyhetsbrev 17 2024

Om ditt nyhetsbrev ser konstigt ut i din e-postläsare, [klicka här](#).

Ringmärkningscentralens Nyhetsbrev

[Till nrm.se](#) | [Tipsa en vän](#) | [Prenumerera](#) | [Avprenumerera](#)

Återfyndsflödet

Återfynd av fåglar ringmärkta i Sverige och behandlade under perioden 1 juli 2023 – 15 februari 2024 uppgår till 2 177 och dessa visas i kartan ovan. Som vanligt ser vi en tydlig koncentration av fynd i sydvästlig riktning från Sverige, vilket avspeglar den övervägande flyttningsriktningen från landet. Det finns en del fynd som sticker ut under perioden och ett av dessa är en tretåig mås från Nuuk på Grönland, där en fågel märkt på Nidingen 2007 sköts i slutet av september 2022. Från detta område har vi sedan tidigare två fynd av arten, ett från 1972 och ett från 2018, också dessa är rapporterade i september och skjutna.

Längs kusten i Västafrika har färgmärkta skräntärnor och silltrutar rapporterats. Två fynd i Uganda sticker ut, det ena är en lövsångare (se separat text) och det andra är en silltrut märkt på Lilla Karlsö 2004. En storskarv märkt som unge vid Stora Värtan, Stockholm, i juni 2023 påträffades skadad men dog senare i Tunisien den 8 oktober. En lövsångare märkt vid Obbola, nära Umeå, dödades vid jakt den 19 september vid Tobruk i Libyen.

På Svalbard i norr har vi som vanligt rapporter av skärnsnäppor (7 stycken) märkta på Nidingen. Att pärlugglor rör sig en del är välkänt och en fågel märkt som unge vid Tavelnsjö i Västerbotten 2022 kontrollerades häckande vid Røstan i Nordnorge i juni 2023 (653 km N). En gråsiska märkt vid Alvesta i november 2022 blev i september 2023 kontrollerad av ringmärkare på Varanger i Nordnorge. En grönsiska märkt vid Örbyhus i Uppland i september 2021 påträffades död vid Murmansk i Ryssland i juli 2023. En lappuggla, märkt som adult hane vid

Överkalix i februari 2018, rapporterades trafikdöd i augusti 2023 vid Borisoglebsk i Ryssland, nära gränsen till Norge strax söder om Kirkenes.

Svenska återfynd uppdateras fortlöpande på museets hemsida ([länk till webbvisningen](#)).

Nytt tropikfynd av lövsångare

En lövsångare ringmärkt som ungfågel på Stora Fjäderågg i Västerbotten den 9 augusti 2022 rapporterades påträffad död i Kitgum i Uganda den 2 december 2023 (se blåmarkerat fynd i kartan). Avståndet mellan märkplats och återfyndsplats är 6800 km. Detta är återfynd nummer 35 av en lövsångare ringmärkt i Sverige som påträffats söder om Sahara och på Arabiska halvön. Efter en längre period utan rapporter av tropikfynd av arten dröjde det nu bara ett år från det att vi fick en lövsångare rapporterad i Nigeria i december 2022 (grönmarkerat fynd i kartan).

Fynden i Afrika uppvisar en stor spridning och orsaken till detta är att den sydliga underarten flyttar till Västafrika medan den nordliga övervintrar i östra och södra Afrika, vilket de senaste fynden tydligt visar. Att nordliga lövsångare väljer en syd-sydostlig flyttningsriktning visas också av fyndet av lövsångaren i Libyen i september 2023. Det är intressant att notera att vi sedan tidigare har sex återfynd av lövsångare i området norr om Victoriasjön och de är från månaderna november, december, februari och mars.

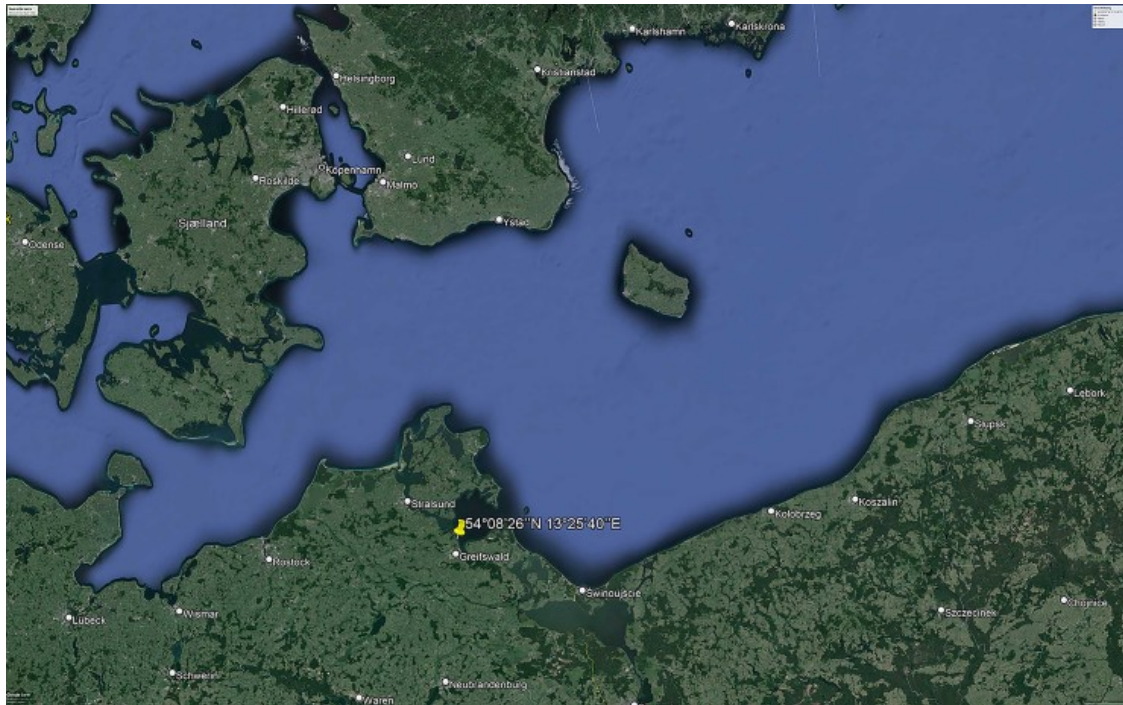

Nya åldersrekord

Vilken ålder fåglar kan uppnå är något som långsiktig ringmärkning kan ge information om och under 2023 noterades flera nya åldersrekord för svensk ringmärkning. Det första gäller en ormvråk som vi berättade om i förra nyhetsbrevet och som blev nästan 27 år gammal. I slutet av juni fick vi en rapport om en sillgrissla som hittats död på stranden Las Palmas på Gotska Sandön. Efter att ha konsulterat pärmarna i vårt arkiv kunde vi konstatera att det rörde sig om en sillgrissla märkt som unge på Stora Karlsö den 16 juli 1974. Några veckor senare fick vi ytterligare en rapport om en sillgrissla påträffad på Gotska Sandön, nu vid Bredsandsudde. Även den var märkt på Stora Karlsö 1974, men något tidigare än den andra, den 1 juli. Båda fåglarna och tillhörande ringar kunde med god hjälp av tillsyningsmännen på ön samlas in och levereras till museet. Detta innebär att de två äldsta nu kända sillgrisslorna blev 48 år och 11 månader respektive 49 år gamla.

En kungsörn som kunnat följas under ett antal år i Skåne sågs även detta år i augusti och var då 36 år och 1 månad gammal. Fågeln frisläpptes efter att ha fötts i fångenskap 1987 i Västergötland. I september fick vi en rapport om en berguv som påträffats skadad i anslutning till en väg i Haninge. Fågeln togs om hand för vård av Stockholms Vildfågel Rehab men trots att den till en början verkade återhämta sig avled den i början av december, 30 år och 2 månader gammal. Alar Broberg, som märkte fågeln som unge i juni 1993, fick möjlighet att återse fågeln efter drygt 30 år (se foto). Det tidigare åldersrekordet för berguv var 27 år och 4 månader.

En lista med samtliga svenska åldersrekord finns publicerad på museets hemsida ([länk till sida](#)). Det finns även en nyligen uppdaterad europeisk lista över åldersrekord, som vi varit delaktiga i att ta fram, på EURINGS hemsida ([länk till sida](#)). Noteringarna för sillgrisslorna, kungsörnen och berguven innebär också nya Europarekord.

Wampener Riff - hotspot för flyttande skrântärnor

Färgringar ger många återfynd och mellan 1 juli 2023 och 15 februari 2024 har det inkommit 433 återfynd av skrântärnor ringmärkta i Sverige. Fynden består av 299 unika fåglar. Nära hälften av dessa återfynd kommer från en enda plats, Wampener Riff, belägen i en vik nära Greifswald sydost om Stralsund på den tyska nordkusten (se karta). Under perioden 10 juli till 14 september rapporterades 103 olika skrântärnor från denna strand och eftersom en del sågs vid flera tillfällen registrerades totalt 208 fyndposter.

Det började med att tre adulta fåglar observerades den 10 juli och den 2 augusti sågs den första årsungen, märkt vid Oskarshamn den 17 juni. Av de som observerades var 25 årsungar och 78 adulta fåglar. Dagen med allra flest avlästa ringar var den 16 augusti då 18 svenskmarkta skrântärnor rastade på platsen. De flesta stannade några få dagar, men det fanns några som stannade ungefär en månad. Märkplatserna för årsungarna är utspridda från Blekinge i söder till Norrbotten i norr.

Det finns flera platser i Europa där många skrântärnor rastar men ingen kommer upp i samma antal avläsningar som Wampener Riff.

Fiskgjuse flyttar in...

En fiskgjuse märkt som unge vid Tisnaren i nordligaste Östergötland den 6 juli 2023 dök den 14 augusti plötsligt upp i ett videoövervakat fiskgjusebo i sydvästra Finland, 386 km från födelseplatsen! Boet i Finland ingick i ett projekt där fem fiskgjusebon försetts med kameror som livesände under häckningssäsongen. I boet fanns en unge som vid tillfället matades av hanen. Ytterligare en unge hade redan lämnat boet den 10 augusti. Den svenskmärkta fågeln, en hona, flyttade helt sonika in, tiggde ihärdigt och hanen fortsatte att leverera mat till boet. I kraft av sin storlek dominerade hon över boets unge och var oftast den som tog hand om levererade byten. Fågeln stannade kvar och matades ända fram till den 12 september, d v s nästan en månad!

Hur vanligt ett beteende som detta är verkar oklart, men det finns rapporter från Nordamerika, där fiskgjusar ibland häckar nära varandra, att nyss flygga fiskgjuseungar kan flytta till närbelägna bon där de matats av föräldrar till det boets ungar. I det rapporterade fallet får både avståndet till födelseboet och den tid som den matades anses som högst anmärkningsvärda och kanske kan framtida studier visa hur vanligt detta är.

Brun glada trogen soptipp i Spanien

En brun glada ringmärkt som bounge i Norrbotten i juli 2016 har troget återvänt för att övervintra vid en soptipp nära Salamanca i Spanien (se karta). När den återigen dök upp i oktober 2023 så innebar detta den åttonde vintern i rad. Enligt de rapporter som vi fått verkar den dyka upp i oktober och stanna fram till mars. Efter att ha kontaktat rapportören fick vi veta att den setts så sent som den 19 februari 2024. Om den valt att återvända till Norrbotten för att häcka är något som vi tyvärr inte kan säga något om.

Brun glada är ovanlig i den svenska ringmärkningen och totalt har endast 35 fåglar märkts. Tidigare förekom den enbart i nordligaste Sverige men under senare år har den tydligt ökat i södra Sverige. Under 2023 märktes sex ungar, en kull i Västergötland och en kull i Norrbotten. En del bruna glador övervintrar i Europa men många flyttar också över Sahara för att övervintra i Afrika och det är intressant att denna fågel som kommer från den allra nordligaste delen av artens utbredningsområde väljer att övervintra i Europa.

Perioder som fågeln observerats

2016-12-11 – 2017-02-10
2017-10-12 – 2018-02-15
2018-10-08 – 2019-03-02
2019-10-15 – 2020-02-22
2020-10-05 – 2021-03-03
2021-10-26 – 2022-03-22
2022-10-16 – 2023-03-14
2023-10-25 – (2024-02-19)

Nyhetsbrevet

Nyhetsbrevet kan läsas antingen som e-post eller öppnas i en webbläsare (länk längst upp till höger). Bildtexter och länkar i nyhetsbrevet fungerar bäst i en webbläsare. För där muspekaren över den valda bilden eller den klickbara länken i texten för att aktivera dem.

Ringmärkningscentralen / NRM | E-post: bird.ringing@nrm.se | Telefon: 08-5195 40 80 |
Besöksadress: Frescativägen 54, Stockholm